

148053 - حکم جشن گرفتن سالگرد تولد پیامبر صلی الله علیه وسلم بدون موسیقی و موارد غیر

شرعی

سوال

درباره‌ی جشن گرفتن تولد پیامبر - صلی الله علیه وسلم - در اسپانیا پرسشی داشتم. ما از این مناسبت برای نزدیکی با یکدیگر و تحکیم برادری و آشنا شدن فرزندانمان با یکدیگر و توصیه‌ی آنان که به دینشان افتخار کنند و مصون داشتن آنان از عواملی که باعث فساد عقلی‌شان می‌شود همانند کارناوال‌های شادی و عیدهای عشق و دلدادگی [مانند والناتین] بهره می‌بریم.

پاسخ مفصل

الحمد لله.

اولاً:

سیرت شناسان درباره‌ی زمان میلاد پیامبر - صلی الله علیه وسلم - اختلاف دارند اما بر این متفقند که وفات ایشان در تاریخ دوازدهم ربیع الاول سال یازدهم هجرت بوده است! یعنی دقیقاً همان روزی که عوام در آن جشن می‌گیرند و آن را مولود پیامبر صلی الله علیه وسلم می‌نامند.

ثانیاً:

ما در شریعت اسلامی چیزی به نام **عید مولود نبوی** نداریم، و صحابه و تابعین و دیگر ائمه‌ی اسلام چنین روزی را نمی‌شناختند تا چه رسد به جشن گرفتن آن، بلکه برخی از باطنیان اهل بدعت این مناسبت را اختراع کرده و سپس عوام الناس در بسیاری از سرزمین‌ها پیرو این بدعت شدند.

پیش‌تر به تفصیل بیان کرده‌ایم که جشن گرفتن این مناسبت از جمله‌ی بدعت‌ها است. به پاسخ سوالات (10070) و (19810) و (70317) مراجعه کنید.

ثالثاً:

بعضی از دوستداران سنت که تحت تاثیر جشن‌های موجود در سرزمین خود قرار می‌گیرند گمان می‌کنند می‌توانند به این

صورت که گردهمایی کوچکی با خانواده تشکیل دهند و غذایی برای آن مناسبت ترتیب دهند از وقوع در بدعت دوری گزینند، یا برخی از آنان دوستان و آشنایان را به همین هدف دعوت می‌کنند و برخی دیگر گمان می‌کنند جمع کردن مردم برای خواندن سیرت پیامبر - صلی الله علیه وسلم - یا شنیدن سخنرانی دینی کارشان را از دایره بدعت خارج می‌سازد.

همینطور این کار شما که نیت‌تان خوب است و هدف‌تان نزدیک کردن مسلمانان به یکدیگر و زنده کردن روحیه افتخار به دین در سرزمین کفر است.

اما واقعیت این است که همه‌ی این نیت‌های خیر باعث نمی‌شود اینگونه گردهم‌آیی‌ها را شرعی بدانیم، بلکه چنین کاری بدعت و منکر است و اگر خواهان عید هستید عید فطر و قربان اعیاد مسلمانان است، و اگر بیشتر می‌خواهید ما یک عید هفتگی داریم که جمعه است و می‌توانید در این روز در نماز جمعه جمع شوید و همین اهداف را پی‌گیری کنید.

و اگر این هم برایتان امکان ندارد روزهای سال بسیار است و می‌توانید در هر مناسبت دیگری که از جمله اعیاد اهل بدعت نباشد اینگونه اجتماعات را انجام دهید؛ در هر مناسبت مباحی مانند جشن ازدواج یا دعوت شام یا عقیقه یا تبریک یک امر خیر. همه‌ی این مناسبت‌ها می‌توانند موقعیت مناسبی برای احیای روحیه همبستگی و ارتباط و تمسک به دین باشد.

اینجا برخی از فتاوی اهل علم را درباره‌ی کار کسانی که به این نیت‌ها در این مناسبت جمع می‌شوند، ذکر می‌کنیم:

۱- امام ابوحنیفه، تاج الدین فاکهانی - رحمه الله - درباره‌ی انواع اینگونه جشن‌های میلاد می‌گوید:

یکی این است که شخصی از مال خودش جشنی با حضور خانواده و یارانش برگزار کند و کاری جز جمع شدن برای صرف غذا انجام ندهند و مرتکب هیچ‌یک از گناهان نشوند. این موردی است که ما آن را بدعتی ناپسند و شنیع دانستیم، زیرا هیچ یک از پیشروان اهل طاعت یعنی فقیهان اسلام و علمای مردم که چراغ‌های عصور و زینت زمان‌ها بودند، چنین کاری نکرده‌اند. (المورد فی عمل المولد: ۵).

۲- امام ابن الحاج مالکی - رحمه الله - در بیان حکم جشن مولودی که خالی از منکرات و آلات موسیقی و ترانه‌خوانی و اختلاط میان زنان و مردان باشد، می‌گوید:

اگر تهی از این موارد باشد و صرفاً غذایی آماده کند و نیتش از آن [بزرگداشت] جشن مولودی باشد و برادرانش را به آن فراخواند و هیچ‌یک از مواردی که ذکر شد را انجام ندهد، این کارش صرفاً به خاطر همان نیتش بدعت است، زیرا چیزی اضافه در دین است که کار گذشتگان سلف بر آن رفته است، در حالی که پیروی از سلف اولویت دارد و بلکه واجب‌تر از آن است که نیتی خلاف آنچه آنان انجام می‌دادند [در دین] بیافزاید، زیرا آنان بیش از دیگران به پیروی از سنت رسول الله - صلی الله علیه وسلم - پایبند بودند و بیش از همه ایشان - صلی الله علیه وسلم - و سنتشان را گرامی می‌داشتند و در مبادرت به پیروی از سنت از دیگر مردم پیشی گرفته‌اند، اما با این وجود از هیچ‌یک از آنان نقل نشده که نیت جشن مولود در دل

داشته [و با آن مراسمی برگزار کرده] باشد؛ ما نیز تابع آنانیم، هر آنچه برای آنان شایسته بود برای ما نیز شایسته است... (المدخل: ۱۰ / ۲).

۳- ایشان - رحمه الله - همچنین می‌گویند:

برخی از آنان از شنیدن حرام خودداری می‌کنند و به جای آن، جشن مولود را با خواندن **بخاری** و دیگر کتب برگزار می‌کنند و این - اگرچه خواندن حدیث به ذات خود از بهترین عبادات و قُرُبات است و برکت و خیری بسیار در بر دارد، اما این به شرطی است که لایق آن باشد، یعنی به روش شرعی و شایسته نه به نیت جشن مولود. نمی‌بینی که نماز از اعمالی است که باعث نزدیکی به الله متعال می‌شود، اما با این وجود اگر انسان آن را در غیر وقت تعیین شده‌ی شرعی به جای بیاورد نکوهش می‌شود و کارش مخالف با شریعت به شمار می‌رود؟ اگر نماز چنین باشد در مورد دیگر کارها چه می‌شود گفت؟! (المدخل: ۲۵ / ۲).

خلاصه اینکه:

برای شما جایز نیست برای اهدافی که بیان نمودید از جمله هم‌گرایی و نصیحت و شنیدن سخنان خوب در این مناسبت بدعی حضور یابید. شما می‌توانید این اهداف نیک را در مناسبت‌های دیگر انجام دهید و برای آن همه‌ی سال را دارید. از الله متعال خواهانم شما را در این تلاشتان یاری دهید و بر هدایت و توفیقتان بیافزاید.

والله اعلم